

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.371/2010/11.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. október 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben II. rendű terhelt meghatalmazott védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Győri Városi Bíróság B.527/2006/217. számú ítéletét és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 3.Bf.288/2009/22. számú végzését II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 58.199.- (ötvennyolcezer-egyszázkilencvenkilenc) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Győri Városi Bíróság - hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban, biztosíték letétbe helyezése mellett II. rendű terhelt távollétében - a 2009. július 2. napján kihirdetett B.527/2006/217. számú ítéletében II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli, társtettesként elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntetében (Btk. 229. § (1) bekezdés). Ezért őt

175.000 forint pénzbüntetésre ítélte, rendelkezett továbbá a járulékos kérdésekről.

A bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal nem érintett I. rendű terhelttel szemben indult büntetőeljárást a Btk. 32. § a) pontjában írt okból megszüntette.

Az ítéleti tényállás lényege szerint a Győri Rendőrkapitányság 4178/2002.bü. számon garázdaság vétsége miatt eljárást folytatott I. és II.r. terhelt ellen. Egy rendőr zászlós 2002. október 16. napján a reggeli órákban - utasításra - egyenruhában megjelent B., P. út 1. számú háznál azért, hogy adat-megállapítást végezzen, és a két terheltet a Győri Rendőrkapitányságra állítsa elő. Csöngetésére az udvaron tartózkodó Sz. A. a rendőr által keresett személyt kihívta, majd eltávozott. A rendőr a házból kilépő személyt felhívta, hogy igazolja magát és közölte, hogy a garázdaság vétsége miatt indult ügyben elő kell állítania. Ennek ő nem tett eleget, hanem a ház felé indult, ezért a rendőr belépett a kapun. Az igazoltatni kívánt személy által ráuszított kutya ellen a rendőr a nála levő tomfával kaszázó mozdulatokkal védekezett. Ekkor a fent említett személy visszafordult és a sértettet a karjánál fogva a nyitott kapu felé kezdte rángatni. Végül arra hivatkozott, hogy átöltözik, és a rendőrrel megy. A házhoz érve azonban bezárkózott és az ajtót felszólításra sem nyitotta ki.

Eközben a ház tetőtéri részében tartózkodott - I.r. terhelt akkor még magyarul nem beszélő lánya, II. rendű terhelt, aki a kiabálást hallva előbb az ablakból, majd egy hátsó ajtón kilépve a házból az udvaron fényképfelvételeket készített a sértettről. A rendőr hozzá lépve „please passport” szavakkal felszólította, hogy adja át az útlevelét. A II. rendű terhelt ennek nem tett eleget, hanem hangosan kiabálva a fényképezőgéppel a rendőr bal vállára és karjára három ütést mért, majd a hátsó ajtón keresztül vissza akart menni a házba, de az ajtót már nem tudta becsukni. II. rendű terhelt a házba belépő rendőr mögött az ajtót bezárta és a kulcsot kivette a zárból. Ekkor ért oda édesanyja, és a három személy között dulakodás alakult ki. Az ajtó kinyitását követően a sértett rendőr telefonon segítséget kért, kollégái megjelentek a helyszínen, és a terhelteket előállították.

A sértettnek a bántalmazás során a bal válla megsérült, a kezén hám, illetve duzzanattal járó, 8 napon belül gyógyuló sérülés keletkezett.

A II. rendű terhelt meghatalmazott védője által bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2010. január 27. napján jogerős 3.Bf.288/2009/22. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a II. rendű terhelt által befizetett biztosíték összegéből a

kiszabott pénzbüntetés és a reá eső bűnügyi költség lerovása után fennmaradó összeget a II. rendű terheltnek visszafizetni rendelte.

A másodfokú bíróság határozatának indokolásában kifejtette, hogy a megállapított tényállás alapján miért nem látott lehetőséget a II. rendű terhelt jogos védelmi helyzetben történt cselekvőségének megállapítására.

A jogerős bírói határozatokat támadva, a II. rendű terhelt meghatalmazott védője nyújtott be a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt. Az indítványban a védő részben a megállapított tényállás hibás voltát, lényegében annak megalapozatlanságát, ezt meghaladóan a jogerős határozat indokolását is kifogásolta. Mindemellett a jogos védelem, illetve a vélt jogos védelmi helyzet (tévedés) meg nem állapítását is sérelmezte. Vélekedése szerint a megállapított tényállás alapján is levonható az a következtetés, hogy a magyarul nem beszélő II. rendű terhelt – még, ha valóban megütötte a fényképezőgépével a sértettet – abban a téves feltevésben volt, hogy a házuk udvarába behatoló, jogszerűtlenül eljáró rendőrrel szembeni fellépése nem veszélyes a társadalomra. Mindezekre figyelemmel a II.r. terhelt felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.1350/2010. számú átiratában az alaptalannak ítélt felülvizsgálati indítvány elutasítását, és a megtámadott határozatok hatályban tartását indítványozta. Írásbeli nyilatkozatában – és felszólalásában – kifejtettek szerint a jogos védelmi helyzetre, illetve a tévedésre hivatkozás minden alapot nélkülöz.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a meghatalmazott védő az írásbeli indítvánnyal egyezően szólalt fel.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány anyagi jogi kifogásait alaptalannak találta, míg a Legfőbb Ügyészség álláspontját mindenben osztotta.

A Be. 423. § (1) bekezdésének kötelező előírása, hogy a felülvizsgálati eljárás során a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A megállapított tényállás hiányos vagy téves ténybeli következtetéseken nyugvó volta, ebből adódóan megalapozatlansága a törvényben szigorúan meghatározott felülvizsgálati okok között nem szerepel.

A felülvizsgálati indítvány bűnösséget vitató érvei ellentétesek az ítéletben megállapított és a felülvizsgálati eljárásban irányadó ítéleti tényállással. Eszerint ugyanis II. rendű terhelt akkor kezdte meg a rendőr bántalmazását, amikor édesanyja már bezárkózott

a házba. Ettől kezdve a sértett részéről jogtalan támadás, vagy ilyen támadással közvetlenül fenyegető helyzet nem állt fenn. Téves az a hivatkozás is, hogy a II. rendű terhelt 60 éves édesanyját a magas, rendkívül jó fizikai felépítésű sértett az udvaron rángatta, majd a bejáratí ajtót ütötte, rúgta, miközben kiabált.

Márpedig nem tekinthető elfogadható jogi hivatkozásnak az olyan anyagi jogi vonatkozásokat érintő érvelés, amely valójában nem a jogerős ítélet tényein, hanem az indítványozó által helyesnek és megalapozottnak vélt, ám az ítélettől eltérő, feltételezett tényállás jogi értelmezéséből adódik.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 229. §-ának (1) bekezdésében meghatározott hivatalos személy elleni erőszak büntettét az követi el, aki a hivatalos személyt vagy a külföldi hivatalos személyt jogszerű eljárásban erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza.

A hivatalos személy eljárása általában akkor jogszerű, ha megfelel a rá vonatkozó eljárási szabályoknak. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 19. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Az irányadó tényállás alapján a rendőri intézkedés esetleges szakszerűtlensége ellenére nem volt nyilvánvalóan, minden mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan jogtalan. Az adott esetben a II. rendű terhelt nem pusztán ellenszegült a hivatalos személy intézkedésének, amikor az általa beszélt nyelven történt felszólítás ellenére útlevelét nem adta át, hanem a rendőrt fényképező gépével tettelegesen bántalmazta.

A tényállásban rögzített események sorrendjét vizsgálva az is megállapítható, hogy a II. rendű terhelt sem jogos védelemre, sem vélt jogos védelmi helyzetre kellő alappal nem hivatkozhat, mert semmi külső jele nem volt annak, hogy akár az ő, akár más személye vagy javai ellen a sértett részéről jogtalan támadás indul, vagy ilyen támadással közvetlenül fenyegető helyzet áll fenn (BH.2001.409. szám).

Mindemellett, amikor a II. rendű terhelt a sértett mögött az ajtót bezárta és a kulcsot kivette, a sértettet mozgási szabadságában is korlátozta. A jogszerűen intézkedő hivatalos személy hivatalos eljárása keretébe tartozó eseménysor folyamatos végrehajtását is akadályozta (HGY. 2027.).

Mindezekre figyelemmel az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül állapították meg II. rendű terhelt bűnösségét a terhére rótt bűncselekményben.

A Legfelsőbb Bíróság nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles, ezért a megtámadott határozatokat a Be. 426. § alapján hatályukban fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban tolmácsdíjként felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul (Be. 418. § (3) bekezdés). Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság a Be. 421. § (3) bekezdése alapján mellőzheti.

Budapest, 2010. október 7.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Kiss Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné